

III ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

ХУДОЖНЬО-
ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ДИЗАЙНУ

23-24 КВІТНЯ 2026 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

23-24 квітня 2026 р.

Одеса, 2026

УДК: 378:[37+7]:001.895

I-66

DOI: 10.5281/zenodo.21358452

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 25.06.2026 р.)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

I-66 Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали III Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса,
23-24 квітня 2026 року. Одеса: Університет Ушинського, 2026. 301 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві», яка відбулася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23–24 квітня 2026 року. Матеріали
конференції відображають науково-дослідницькі та методично орієнтовані
підходи, а також сучасні тенденції використання інновацій і висвітлюють
актуальні проблеми освіти, дизайну та мистецтва в контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторантів, аспірантів),
здобувачів вищої освіти вітчизняних і зарубіжних закладів, педагогічних
працівників різних типів освітніх установ, а також художників, дизайнерів і
представників творчих індустрій.

Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2026

© Колектив авторів, 2026

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 квітня 2026 р.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Штайнер Тетяна Віталіївна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Заступник голови:

Лісогор Алла Вікторівна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Відповідальний секретар конференції:

Шедіна Світлана Віталіївна – викладачка-стажистка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Твердохлібова Яніна Миколаївна – виконувачка обов'язків деканки художньо-графічного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Усов Валентин Валентинович – завідувач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор фізико-математичних наук, професор;

Колесова Олена Анатоліївна – кандидатка філософських наук, старша викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Кібіч Денис Олександрович – доктор філософії, викладач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Страутман Лінда Леонідівна – асистентка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

СЕКЦІЯ 3.

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ ТА ДИЗАЙНІ

Берегова Б. В., Снасскова О. П.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ «ЛЮДИНА І МОРЕ» В
КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЖАНРУ МАРИНИ 195

Brednyova V.

INNOVATIVE APPROACHES TO PROFESSIONAL GRAPHIC
TRAINING OF FUTURE DESIGNERS 201

Ватраль Б. І., Удріс І. М.

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ СКУЛЬПТУРІ:
ТРАНСФОРМАЦІЯ ФОРМИ, МАТЕРІАЛУ ТА ХУДОЖНЬОГО
МИСЛЕННЯ 204

Ващенко Є. О., Пильнік Р. О.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДРУКОВАНОЇ ГРАФІКИ: ІСТОРІЯ,
КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ВИРАЖАЛЬНІ ЗАСОБИ 209

Коломоєць Н. В., Брижата І. Г.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГРАФІКИ ТА РИСУНКУ В
КОНТЕКСТІ МИСТЕЦЬКИХ ІННОВАЦІЙ 213

Kuznetsova K., Shtainer T.

INNOVATIVE APPROACHES IN PHOTO DESIGN: THE INTEGRATION
OF DIGITAL TECHNOLOGIES AND ARTISTIC EXPRESSION 217

Кутас А. І., Пономаренко М. В.

СТИЛІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ВИРАЗНОСТІ В МИСТЕЦТВІ
СУЧАСНОГО ГОБЕЛЕНУ 220

Макаренко С. М., Брижата І. Г.

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ХУДОЖНЬОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ У
СУЧАСНОМУ ГРАФІЧНОМУ ПОРТРЕТІ: ВІД АКАДЕМІЧНОГО
КАНОНУ ДО АВТОРСЬКОЇ СТИЛІСТИКИ 226

Малік О. В.

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПАРАДОКСИ ПОЛЬСЬКОЇ ШКОЛИ ПЛАКАТА
ТА ЇХ РЕФЛЕКСІЯ В СУЧАСНОМУ ПЛАКАТІ УКРАЇНИ 231

Miroshnuchenko O.

THE ROLE OF COLOUR IN INTERCULTURAL DESIGN EDUCATION:
FORMATION OF CREATIVE IDENTITY THROUGH EDUCATIONAL
DESIGN PROJECTS 237

Ніколайчук І. Р., Удріс І. М.

ВЕЧІРНІЙ ЧАС У ПЕЙЗАЖНИХ ТВОРАХ ВІТЧИЗНЯНИХ
ЖИВОПИСЦІВ ОСТАННЬОЇ ЧВЕРТІ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТЬ 240

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДРУКОВАНОЇ ГРАФІКИ: ІСТОРІЯ, КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ВИРАЖАЛЬНІ ЗАСОБИ

Вашенко Євгенія Олександрівна

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво),
Криворізький державний педагогічний університет
м. Кривий Ріг, Україна*

Пильнік Руслан Олексійович,

*науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
образотворчого мистецтва Державного закладу «Криворізький
державний педагогічний університет» м. Кривий Ріг, Україна*

Ключові слова: *друкована графіка, естамп, гравюра, ксилографія, ліногравюра, офорт, літографія, монотипія, виражальні засоби, художня виразність.*

Друкована графіка є одним із фундаментальних видів образотворчого мистецтва, що поєднує художню виразність із технологічною можливістю тиражування зображення. Її назва пов'язана з грецьким словом «графо» – «пишу, креслю», а сам вид мистецтва є сукупністю відбитків (естампів), отриманих із різноманітних поверхонь із застосуванням технік плоского, високого або глибокого друку [3, с. 45]. Кожен відбиток є завершеним художнім твором, що передає індивідуальний характер митця, його емоційний стан і творчий задум.

Актуальність дослідження теоретичних основ друкованої графіки зумовлена кількома чинниками. По-перше, в умовах сучасного цифрового суспільства спостерігається підвищений інтерес до традиційних ручних технік як форм культурної ідентичності та мистецького висловлювання. По-друге, в Україні друкована графіка має глибоке національне коріння, що пов'язане з іменами видатних

митців. По-третє, сучасна друкована графіка переживає процес синтезу традицій і новацій – класичні техніки співіснують із комп'ютерною графікою та новими авторськими прийомами, що зумовлює необхідність теоретичного осмислення та систематизації накопиченого досвіду [2, с. 17].

Важливим аспектом дослідження друкованої графіки є її функціональна багатозначність. Окрім суто художнього призначення, гравюра історично виконувала інформаційну, ілюстративну та просвітницьку функції, зокрема у книгодрукуванні. Вона слугувала засобом поширення знань, ідей та культурних цінностей, що зумовлює її особливе місце в історії візуальної культури.

Першими пам'ятками гравюрного мистецтва вважаються китайські ксилографічні штампи VI століття [1, с. 102]. У Європі цей вид мистецтва почав розвиватися у XIV–XV століттях і набув особливого поширення у XV столітті після винайдення книгодрукування. Зростання попиту на тиражні книжкові ілюстрації сприяло розвитку ксилографії – найдавнішої гравюрної техніки. Протягом XV–XVI століть у Німеччині художня гравюра набула значного розвитку.

У XVI столітті сформувався офорт, а у XVII–XVIII століттях розвинулися такі техніки, як акватинта та меццо-тінто. Наприкінці XIX — на початку XX століття з'явилася ліногравюра, що була зумовлена використанням нових матеріалів. У XX столітті друкована графіка активно розвивалася, поєднуючи традиційні техніки з новітніми художніми підходами [2, с. 23].

У XX столітті значний внесок у розвиток української графіки зробив Георгій Якутович, відомий своїми ілюстраціями до творів «Тіні забутих предків», «Захар Беркут», «Вій». Сучасний етап розвитку друкованої графіки характеризується активним експериментуванням із матеріалами, техніками та цифровими технологіями. Художники поєднують класичні способи друку з новітніми засобами обробки зображення, що розширює

межі традиційного естампу та сприяє появі нових форм художнього висловлювання.

Різноманіття технік друкованої графіки систематизується за способом друку (високий, глибокий, плоский) та матеріалом матриці [3, с. 48]. До технік високого друку належать ксилографія та ліногравюра. Ксилографія – найдавніша техніка, що виникла в Китаї у VI ст.: зображення вирізають на дереві, а фарбу наносять на виступаючі частини поверхні [1, с. 102]. Ліногравюра, що з'явилася на межі XIX–XX століть, характеризується контрастністю та виразністю штриха.

Техніки глибокого друку представлені офортом, сухою голкою, акватинтою та меццо-тінто. Офорт полягає у нанесенні зображення на металеву пластину з подальшим кислотним травленням. Суха голка дає м'який штрих завдяки прямому дряпанню поверхні. Акватинта (друга половина XVIII ст.) дозволяє досягати тональних переходів, а меццо-тінто – багатій світлотіньової градації [4, с. 38].

До технік плоского друку належать літографія та монотипія. Літографія ґрунтується на взаємодії жиру і води, а монотипія дає можливість створити унікальний відбиток.

Художня мова друкованої графіки базується на взаємодії основних виражальних засобів. Лінія формує контур і передає характер зображення. Штрих використовується для передачі об'єму і простору. Пряма визначає композиційну структуру твору, а крапка є базовим елементом, що формує складніші графічні структури. Важливу роль відіграють також фактура та контраст білого і чорного.

Проведений аналіз засвідчує, що друкована графіка є багатогранним мистецьким явищем, яке поєднує технічну майстерність, художню виразність і культурно-історичну цінність. Її розвиток від давніх технік до сучасних форм підтверджує актуальність і значущість у мистецькому процесі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Боровець І. *Відбиток. Українська друкована графіка ХХ–ХХІ століть*. Київ : Мистецтво, 2020. 184 с.
2. Іванов-Ахметов В. М. Гравюра: історичний огляд і основні різновиди мистецької техніки. *Технологія і техніка друкарства*. 2013. № 3 (41). С. 101–120. DOI: 10.20535/2077-7264.3(41).2013.30799.
3. Пасічний А. М. *Образотворче мистецтво : словник-довідник*. Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2008. 216 с.
4. Шевнюк О. Л. *Словник термінів образотворчого мистецтва : навч. посіб. 2-ге вид., виправл. і доп.* Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 100 с.